

РЕЗИМЕ ПРОГРАМА

НАЗИВ ПРОГРАМА

Сензибилизација стручних радника у домену превенције дигиталног насиља

АУТОРИ ПРОГРАМА

Јована Шкорић
Ружица Радовић

КОНТАКТ ОСОБА

Јована Шкорић,
Балзакова 4, 21000 Нови Сад
jovana.skoric@ff.uns.ac.rs
063-875-93-97

ЦИЉ/ЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ програма се односи на едукацију и подстицање стручних радника који раде са децом и младима корисницима социјалне заштите да унапреде своје компетенције у области превенције, детекције и интервенције у случају насиља, злостављања и искориштавања деце на интернету. Такође, циљ је и информисати стручњаке о могућностима подршке и третмана у случајевима насиља, злостављања и искориштавања деце на интернету. Овај програм доприноси унапређењу дигиталне писмености стручњака, но посредно и деце и младих са којима су стручњаци у контакту на свакодневном нивоу.

Специфични циљеви:

- специфичан циљ:** унапредити знања из области дигиталног насиља, злостављања и искориштавања деце с посебним фокусом на приватност података, терминологију и разликовање облика и врста насиља и злостављања, законске прописе и савремене спознаје
- специфичан циљ:** унапредити вештине детекције и поступања у случају насиља и злостављања деце на интернету, освестити степене одговорности и оснажити улогу стручњака
- специфичан циљ:** информисање о постојећим превентивним програмима и могућностима превенције насиља, злостављања и искориштавања деце на интернету;
  - упознавање са прописима, законима и другим законским актима који се односе на дигитално насиље;
  - указивање на значај критичког размишљања.

САДРЖИНА ПРОГРАМА

Обука се састоји од предавања и интерактивних облика наставе. Обука је подељена на тематска подручја у складу са специфичним циљевима. Сваки специфичан циљ се обрађује на начин да након теоријског дела следи практични део обуке.

Први дан обуке:

- Сигурност деце на интернету: приватност и лични подаци (30 минута)
- Дефинисање/специфичности насиља, злостављања и искориштавања деце на интернету (30 минута)
- Савремена сазнања о насиљу, злостављању и искориштавању деце на интернету (45 минута)
- Улоге и облици насиља на интернету (60 минута)
- Последице насиља, злостављања и искориштавања на интернету (30 минута)
- Знакови за препознавање проблематичне употребе интернета (30 мин.)
- Документарни филм и дискусија (практични део обуке - 75 мин.)

Други дан обуке:

- Улога стручњака у случајевима насиља и злостављања на интернету: које мере предузети и на који начин реаговати (60 мин.)
- Обавезе различитих система (систем социјалне заштите, образовни систем) у вези са заштитом од дигиталног насиља (60 мин.)
- Приказ превентивних програма у подручју заштите од насиља, злостављања и искориштавања деце на интернету (60 мин.)
- Развој критичког размишљања код стручних радника (30 мин.)
- Схема предлога превенције (практични део обуке - 90 минута)

У уводном делу, стручњаци ће бити упознати са ризицима деце и младих на интернету који се тичу угрожавања личних података и приватности. У том домену, стручњаци ће бити упознати са *Опитим уредбама о заштити података о личности* која се у земљама Европске уније примењује од маја 2018. године, а на територији Републике Србије се примењују посредством *Закона о заштити података о личности* који је донет новембра 2018. године. Даље, стручњацима ће бити предочена и савремена сазнања о насиљу, злостављању и злоупотребљавању деце на интернету, као и о облицима дигиталног насиља. Након теоријске концептуализације, стручним радницима ће бити пуштен кратак документарни филм на основу ког ће моћи да учествују у дискусији и питањима који су унапред припремљена.

Посебно важно у овом контексту јесте и упознавање стручних радника са типовима и начелима актуелних превентивних интервенција, као и превентивних програма за децу и породице када су у питању ризици у дигиталном окружењу. У том контексту, приказаће се обавезе и надлежности система социјалне заштите, али и других релевантних система (нпр. систем образовања, правосуђа и сл.). Након теоријског приказа, учесницима ће бити додељен случај из праксе на основу ког ће имати задатак да у малим групама направе схему предлога превенције са релевантним актерима и прикажу је осталим учесницима.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ КОЈЕ ПРОГРАМ РАЗВИЈА

Након обуке стручњаци у систему социјалне заштите развиће знања из подручја насиља, злостављања и искориштавања деце на интернету;

- Учесници ће бити упознати са базичним аспектима сигурности деце на интернету и приватности података, биће информисани и о терминологији из области дигиталног насиља и савременим теоријским перспективама и концептима, законским прописима те резултатима истраживања из области насиља, злостављања и искориштавања деце на интернету;

- стручњаци ће унапредити вештине детекције и поступања;

- стручни радници ће бити сензибилисани за разумевање последица насиља, злостављања и искориштавања деце на интернету;

- биће упознати са знаковима који упућују на проблематичну употребу интернета и са потенцијалним онлајн ризицима којима су деца изложена на мрежи;

- стручни радници ће бити упознати са улогом и обавезама различитих система у случају насиља или злостављања деце на интернету те са обавезама и могућностима поступања с децом, родитељима и другим установама и организацијама;

И коначно, биће упознати с превентивним програмима и могућностима превенције, као и са креирањем схема позитивне праксе и правовременог реаговања.

ЦИЉНА ГРУПА ПРОФЕСИОНАЛАЦА ЗА ОБУКУ

Запослени у систему социјалне заштите – социјални радници, дефектолози, специјални педагози, психолози итд.

ОБЛАСТ НА КОЈУ СЕ ПРОГРАМ ОДНОСИ И КРАЈЊИ КОРИСНИЦИ

Развој општих компетенција у социјалној заштити

Крајњи корисници јесу деца и млади који су корисници услуга социјалне заштите

ПРЕДУСЛОВИ ЗА УКЉУЧИВАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛАЦА НА ОБУКУ

Запосленост у систему социјалне заштите.

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА ОБУКЕ

Програм професионалног усавршавања у домену пружања културно компетентне праксе
конципиран је да траје **два дана по 5 сати** (паузе нису урачунате).